

1. Prezentarea Programului

Titlul Programului	Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR 2014-2020)
Titular	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR
Instituția care adoptă Programul	Comisia Europeană
Prevederile în baza cărora a fost elaborat	Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului – art. 6
Procedura de adoptare	Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 este aprobat de Comisia Europeană printr-un act de punere în aplicare
Sectorul	Altele
Zona probabil afectată	Teritoriul național
Populația	Populația României

Obiective/priorități	Instrumente și măsuri	Proiecte	Program de implementare	Cerințe privind EIM DA/NU
1. Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale	Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare	Sprijin pentru acțiuni de formare profesională pe parcursul întregii vieți în domenii specifice (agricol, agroalimentar și protecția mediului) și domenii generale (management, marketing, etc).	După aprobarea PNDR 2014-2020 de către Comisia Europeană până la data de 31 decembrie 2023.	NU
		Sprijin pentru:acțiuni și campanii de informare pentru sectoarele agricol, alimentar, inclusiv pentru protecția mediului;acțiuni demonstrative în vederea consolidării cunoștințelor persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar, inclusiv protecția mediului, cu privire la noi tehnologii și inovații, introducerea rezultatelor cercetărilor, etc.		
	Servicii de consiliere	Sprijin pentru servicii de consiliere pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului; îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmi-		

		rea și managementul implementării planului de afaceri		
	Cooperare	Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier		NU
		Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale, precum și în vederea realizării de activități corelate de promovare în context local		NU
2. Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor	Investiții în active fizice	Investiții în exploatații agricole- investițiilor corporale și necorporale pentru: înființarea, extinderea și/sau modernizarea, inclusiv dotarea fermelor; construirea și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei; investiții în procesarea produselor agricole, inclusiv comercializarea, la nivel de fermă.		DA
		Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea		DA

		infrastructurii agricole și silvice: înființare, extindere și modernizare a infrastructurii agricole de acces la fermă ; înființare, extindere și modernizare a căilor de acces în cadrul fondului forestier.		
	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	Sprijin pentru instalarea tinerilor fermierici șefi de exploatație și demararea unei activități agricole în vederea îmbunătățirii managementului, a creșterii competitivității sectorului agricol și sprijinirii procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igienă și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă.		DA
		Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici în vederea îmbunătățirii managementului exploatației agricole; orientării spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni; adaptării producției la cerințele pieței.		DA
	Cooperare	Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier		NU
		Sprijin pentru cooperarea ori-		NU

		zontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale, precum și în vederea realizării de activități corelate de promovare în context local		
	Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare	Sprijin pentru acțiuni de formare profesională pe parcursul întregii vieți în domenii specifice (agricol, agroalimentar și protecția mediului) și domenii generale (management, marketing, etc).		NU
		Sprijin pentru: acțiuni și campanii de informare pentru sectoarele agricol, alimentar, inclusiv pentru protecția mediului; acțiuni demonstrative în vederea consolidării cunoștințelor persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar, inclusiv protecția mediului, cu privire la noi tehnologii și inovații, introducerea rezultatelor cercetărilor, etc.		NU
	Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatație	Sprijin pentru servicii de consiliere pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului;		NU

		îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmirea și managementul implementării planului de afaceri		
3. Promovarea organizării lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	Înființarea grupurilor de producători	Sprijin pentru facilitarea înființării grupurilor și organizațiilor de producători în sectoarele agricol (în cadrul-subprogramului pomicol)		NU
	Cooperare	Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier		NU
		Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale, precum și în vederea realizării de activități corelate de promovare în context local		NU
	Investiții în active fizice	Sprijin pentru investiții în procesarea comercializarea și marketing produselor agricole- înființarea, extinderea și/sau modernizarea de rețele locale de colectare, recep-		DA

		<p>ție, depozitare, condiționare, sortare și capacități de ambalare; investiții pentru îmbunătățirea controlului intern al calității și respectarea standardelor și conformarea cu noile standarde impuse de legislația europeană; investiții pentru producerea și utilizarea energiei din resurse regenerabile în unitatea proprie</p>		
	Servicii de consiliere	<p>Sprijinul va fi acordat pentru serviciile de consiliere, pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului; îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmirea și managementul implementării planului de afaceri</p>		NU
	Managementul riscului	<p>Sprijinul acordat constă în contribuții financiare pentru fonduri mutuale destinate plății de compensații financiare fermierilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene climatice nefavorabile sau de izbucnirea unei boli a animalelor sau a plantelor, de infestarea cu dăunători sau</p>		NU

		de un incident de mediu		
4. Refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care sunt legate de agricultură și silvicultură	Agro-mediu – climă	<p>Plățile de agro-mediu vor fi acordate fermierilor care se angajează, în mod voluntar, să desfășoare operațiuni constând în angajamente de agro-mediu și climatice.</p> <p>Srijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de tip compensatoriu. Plățile pentru agro-mediu și climă se acordă anual, ca sumă fixă, pe unitatea de suprafață (hectar) și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii care încheie angajamente voluntare. Plata se va face în întregime către fermier.</p> <p>Pachetele de agro-mediu și climă sunt următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pachetul 1 – terenuri agricole cu înaltă valoare naturală 2. pachetul 2 – practici agricole tradiționale 3. pachetul 3 – pajiști impor- 		NU

		<p>tante pentru păsări</p> <p>4. pachetul 4 – culturi verzi</p> <p>5. pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice</p> <p>6. pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (<i>Maculinea sp.</i>)</p> <p>7. pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (<i>Branta ruficollis</i>)</p>		
	Agricultură ecologică	<p>Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de suprafață agricolă fermierilor care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologice, așa cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007, și care sunt fermieri activi în înțelesul articulu-</p>		NU

		<p>lui 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.</p> <p>Sprrijinul se acordă numai pentru angajamente care depășesc standardele obligatorii relevante. În acest sens, beneficiarii sprijinului pentru agricultură ecologică trebuie să respecte condițiile de bază și pot fi compensați numai pentru cerințele ce depășesc aceste condiții.</p> <p>Tipurile de culturi pentru care se acordă sprijin în cadrul acestei măsuri sunt următoarele:</p> <p>Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)</p> <p>Plante medicinale și aromatice</p> <p>Legume</p> <p>Livezi</p> <p>Vii</p>		
	Plăți pentru zone care se	Sprrijinul se acordă în sensul încurajării fermierilor să con-		NU

	confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	tinue activitatea agricolă pe terenuri situate în zonele montane și alte zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice unde practicarea agriculturii prezintă unele dificultăți, având totodată un grad ridicat privind riscul de abandon		
	Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor	Sprijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite		DA
	Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare	Sprijin pentru acțiuni de formare profesională pe parcursul întregii vieți în domenii specifice (agricol, agroalimentar și protecția mediului) și domenii generale (management, marketing, etc).		NU
		Sprijin pentru: acțiuni și campanii de informare pentru sectoarele agricol, alimentar, inclusiv pentru protecția mediului; acțiuni demonstrative în vederea consolidării cunoștințelor persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar, inclusiv protecția mediului, cu privire la noi tehnologii și inovații, introdu-		NU

		cerea rezultatelor cercetărilor, etc.		
	Servicii consiliere	Sprijinul va fi acordat pentru serviciile de consiliere, pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului; îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmirea și managementul implementării planului de afaceri		NU
5. Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic	Investiții în active fizice	Investiții în exploatații agricole: dotarea cu tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării, înființare, extinderea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, instalații pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile în cadrul fermei inclusiv de eficiență energetică		DA
		Sprijin pentru investiții pentru procesarea, comercializarea și marketingul produselor agricole: investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile în unita-		DA

		tea proprie, introducerea de tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării		
		Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea și adaptarea infrastructurii agricole și silvice: înființare, extindere și modernizare a infrastructurii de irigații		DA
	Agro-mediu și climă	<p>Plățile de agro-mediu vor fi acordate fermierilor care se angajează, în mod voluntar, să desfășoare operațiuni constând în angajamente de agro-mediu și climatice.</p> <p>Sprrijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de tip compensatoriu. Plățile pentru agro-mediu și climă se acordă anual, ca sumă fixă, pe unitatea de suprafață (hectar) și reprezintă o compensație pentru pierderile de venit și costurile suplimentare suportate de fermierii care încheie angajamente voluntare. Plata se va face în întregime către fermier.</p>		NU

		<p>Pachetele de agro-mediu și climă sunt următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pachetul 1 – terenuri agricole cu înaltă valoare naturală 2. pachetul 2 – practici agricole tradiționale 3. pachetul 3 – pajiști importante pentru păsări 4. pachetul 4 – culturi verzi 5. pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice 6. pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi (<i>Maculinea sp.</i>) 7. pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu (<i>Branta ruficollis</i>) 		
	Agricultură ecologică	<p>Sprijinul prevăzut în cadrul acestei măsuri se acordă pe hectar de suprafață agricolă fermierilor care se angajează în mod voluntar să adopte sau să mențină practici și metode specifice agriculturii ecologi-</p>		NU

		<p>ce, așa cum sunt definite în Regulamentul (CE) nr. 834/2007, și care sunt fermieri activi în înțelesul articolului 9 din Regulamentul (UE) nr. 1307/2013.</p> <p>Srijinul se acordă numai pentru angajamente care depășesc standardele obligatorii relevante. În acest sens, beneficiarii srijinului pentru agricultură ecologică trebuie să respecte condițiile de bază și pot fi compensați numai pentru cerințele ce depășesc aceste condiții.</p> <p>Tipurile de culturi pentru care se acordă srijin în cadrul acestei măsuri sunt următoarele:</p> <p>Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)</p> <p>Plante medicinale și aromatice</p>		
--	--	---	--	--

		Legume Livezi Vii		
	Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor	Sprrijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite		DA
	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	Investiții sprijin în vederea investițiilor pentru microintreprinderi și întreprinderi mici nou înființate și existente pentru activități non-agricole în mediul rural: producerea de combustibil din biomasa		DA
	Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică: infrastructură rutieră, infrastructură de apă/apă uzată, și infrastructură educațională, socială și de sănătate		DA
	Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare	Sprrijin pentru acțiuni de formare profesională pe parcursul întregii vieți în domenii specifice (agricol, agroali-		NU

		<p>mentar și protecția mediului) și domenii generale (management, marketing, etc)</p>		
		<p>Srijin pentru:acțiuni și campanii de informare pentru sectoarele agricol, alimentar, inclusiv pentru protecția mediului;acțiuni demonstrative în vederea consolidării cunoștințelor persoanelor angajate în sectoarele agricol, alimentar, inclusiv protecția mediului, cu privire la noi tehnologii și inovații, introducerea rezultatelor cercetărilor, etc.</p>		<p>NU</p>
	<p>Servicii de consiliere</p>	<p>Srijinul va fi acordat pentru serviciile de consiliere, pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului;îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmirea și managementul implementării planului de afaceri</p>		<p>NU</p>

6. Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale	Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	Investiții în crearea, modernizarea sau extinderea tuturor tipurilor de infrastructuri la scară mică: infrastructură rutieră, infrastructură de apă/apă uzată, infrastructură educațională, socială și de sănătate.		DA
		Investiții legate de protejarea patrimoniului cultural de interes local		DA
	Investiții în active fizice	Sprijin pentru investiții pentru procesarea, comercializarea și marketingul produselor agricole: înființarea, extinderea și/sau modernizarea și dotarea unităților de procesare, inclusiv investiții de marketing,		DA
	Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	Sprijin pentru activități neagricole în zone rurale: se acordă sprijin pentru unități nou înființate pentru activități non-agricole în mediul rural, de exemplu: investiții pentru producerea și comercializarea propriilor produse non-agricole, investiții pentru activități meșteșugărești, investiții pentru prestarea de		DA

		servicii și agroturism		
		Investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole: se acordă sprijin pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici existente pentru activități non-agricole în mediul rural, de exemplu: investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole proprii, investiții pentru activității meșteșugărești, investiții pentru prestarea de servicii, investiții pentru infrastructura și activități de agrement și turism rural		DA
	Servicii de consiliere	Sprijinul va fi acordat pentru serviciile de consiliere, pentru: modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului; îndeplinirea standardelor naționale și comunitare; întocmirea și managementul implementării planului de afaceri		NU

	Cooperare	Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse, practici, procese și tehnologii în sectoarele agricol, alimentar și forestier		
		Sprijin pentru cooperarea orizontală și verticală între actorii din lanțul de aprovizionare, în vederea stabilirii și dezvoltării de lanțuri scurte de aprovizionare și de piețe locale, precum și în vederea realizării de activități corelate de promovare în context local		
	Leader	Sprijin pregătitor pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală		NU
		Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală		NU/DA în funcție de acțiunea sprijinită
		Sprijin pentru pregătirea și punerea în aplicare a proiectelor de cooperare interteritorială și transnațională		NU/DA în funcție de acțiunea sprijinită
		Cheltuieli de funcționare și animare		NU

7. Context

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 implementează o parte din obiectivele prevăzute în Strategia de dezvoltare a agriculturii românești pe termen mediu și lung,
- În perioada 2007-2013, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Autoritatea de Management pentru PNDR, a implementat Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013,
- În cadrul PNDR 2014-2020 se va elabora un sub-program aferent sectorului pomicol din România.

8. Calendar orientativ de elaborare

	Data predării
Start	Septembrie 2013
Versiune finală de lucru	Iunie 2014
Versiune finală	După aprobarea PNDR 2014-2020 de către Comisia Europeană

9. Modificări și efecte posibile

Articol 14 Transfer de cunoștințe și acțiuni de informare	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot,	NU	

tulburărilor sau neplăcerilor		
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 15 Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatației și servicii de înlocuire în cadrul exploatației	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 17 Investiții în active fizice	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	Accesul la terenurile agricole și forestiere, de exemplu, construirea sau amenajarea unor drumuri, poduri și podețe de acces, cale ferată forestieră și infrastructură prin cablu pentru gestionarea pădurilor, lucrări de protecție și de consolidare, tunele, sistemele de marcaj și avertizare Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii

		agricole de acces la ferme și sisteme de irigații
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	Consolidarea și îmbunătățirea terenurilor Înființare, extindere și modernizare a căilor de acces în cadrul fondului forestier
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	Reducerea consumului de energie prin, de exemplu, modernizarea instalațiilor electrice sau o mai bună izolare a clădirilor Producția de bioenergie pentru utilizarea în cadrul exploatației Alimentare cu energie, de exemplu, instalații/ infrastructură de distribuție a energiei din surse regenerabile (către și de la exploatație), folosind biomasa și alte surse de energie regenerabilă (energie solară și eoliană, geotermală) Prelucrarea biomasei agricole pentru energie din surse regenerabile de alți actori decât exploatațiile agricole Investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile în unitatea proprie
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	Achiziționarea de mașini și utilaje, ca de exemplu, cele pentru reducerea eroziunii solului Instalații pentru tratarea apelor uzate în zona de prelucrare și comercializare Managementul apei, de exemplu, reciclarea apei, colectarea și tratarea apei Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii de irigații
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeurile produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	DA	Introducerea de tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeurile)	DA	Reamenajarea și construirea de clădiri pentru creșterea animalelor utilizând tehnologii noi și eficiente de reducere a emisiilor de GES

		<p>Îmbunătățirea eficienței utilizării de îngrășământ (de exemplu utilizare redusă, echipament, agricultură de precizie)</p> <p>Îmbunătățirea structurilor de stocare a gunoiului de grajd</p> <p>Introducerea de tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării</p>
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	Construirea și/sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzându-le și pe cele pentru protecția mediului Construirea și /sau modernizarea clădirilor utilizate pentru anumite activități productive non-agricole
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	Producerea de energie regenerabilă
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	Investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeurilor produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	DA	Activități de eliminarea/prelucrare deșeurilor, reziduuri, salubritate și activități similare
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeurii)	DA	Investiții pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac în agricultură
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	

Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	DA	Investiții pentru prestarea de servicii

Articol 20 Servicii de bază și reînnoirea satelor în zonele rurale	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	Înființarea, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local din spațial rural (drumuri comunale, drumuri vicinale, poduri și podețe, trotuare) Investiții în crearea, modernizarea sau extinderea infrastructurii publice educaționale/ îngrijire Investiții în infrastructura publică aferentă serviciilor sociale și medicale
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	Investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile Construcția, reconstrucția și reabilitarea infrastructurii de apă
Modificarea cantității sau tipurilor de deșuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	DA	Construcția, reconstrucția și reabilitarea infrastructurii de apă uzată
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	DA	Construcția sau reconstrucția centrelor de îngrijire copii(after school) sau a celor educaționale (creșe, grădinițe, licee agricole)
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 21	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar
-------------------	--------------	---

Împădurirea și crearea de suprafețe împădurite		putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	Sprijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	Sprijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	DA	Sprijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	DA	Sprijin pentru împădurirea și crearea de suprafețe împădurite
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 27 Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	

Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 28 Agromediu și climă	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	<p>Promovarea practicilor agricole tradiționale extensive, bazate pe o utilizare redusă a inputurilor contribuie la conservarea resurselor naturale, a solului și a biodiversității.</p> <p>Promovarea Bunelor Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) sunt relevante pentru conservarea apei și a solului</p>
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	<p>Respectarea de către fermieri a unor cerințe de management pe terenurile agricole, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - interzicerea aratului și discuitului pajiștilor/livezilor tradiționale, - interzicerea utilizării utilajelor grele pentru lucrările agricole, - interzicerea lucrărilor agricole în perioada 15 octombrie – 15 martie, - interzicerea lucrărilor cu utilaje mecanizate pe suprafața pajiștilor și a livezilor tradiționale utilizate extensiv
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	

Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	DA	Respectarea de către fermieri a unor cerințe de management pe terenurile agricole: <ul style="list-style-type: none"> - interzicerea utilizării fertilizanților chimici; - permiterea utilizării tradiționale a gunoiului de grajd până în echivalentul a maxim 80 kg. N s.a./ha (2 UVM/ha); - interzicerea utilizării pesticidelor; - interzicerea utilizării fertilizanților chimici pentru culturile verzi
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	DA	Aplicarea cerințelor de management pe terenurile agricole vor contribui la reducerea emisiilor de GES
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 29 Agricultură ecologică	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	Menținerea practicilor și metode specifice agriculturii ecologice (neutilizarea îngrășămintelor chimice, a erbicidelor și pesticidelor produse sintetic, densitățile scăzute ale efectivelor de animale, utilizarea metodelor de control biologic al dăunătorilor, etc.) contribuie la conservarea biodiversității, în special a speciilor din fauna sălbatică și la conservarea fertilității solului
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe	DA	Prin evitarea utilizării pesticidelor și gestionarea strictă a gunoiului de grajd, practicarea agriculturii ecologice conduce la scăderea poluării resurselor de

teren sau în aer		apă
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	DA	Menținerea practicilor și metode specifice agriculturii ecologice contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră raportat la tona de produse alimentare, la atenuarea efectului de seră și a încălzirii globale, prin capacitatea de a sechestra carbonul în sol, creșterea randamentului înțoarcerii carbonului în sol.
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 31 Plăți care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	Prin art. 31 se acordă sprijin în vederea încurajării fermierilor să își continue activitatea agricolă pe terenuri situate în zone unde practicarea agriculturii prezintă unele dificultăți și unde există un grad ridicat al riscului de abandon, sprijin care contribuie la îmbunătățirea factorilor de mediu, respectiv biodiversitatea, solul și peisajele
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților,	NU	

de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor		
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 35 Cooperare	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	Accesul la terenurile agricole și forestiere, de exemplu, construirea sau amenajarea unor drumuri, poduri și podețe de acces, cale ferată forestieră și infrastructură prin cablu pentru gestionarea pădurilor, lucrări de protecție și de consolidare, tunele, sistemele de marcaj și avertizare Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii agricole de acces la ferme și sisteme de irigații
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	Consolidarea și îmbunătățirea terenurilor Înființare, extindere și modernizare a căilor de acces în cadrul fondului forestier
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	Reducerea consumului de energie prin, de exemplu, modernizarea instalațiilor electrice sau o mai bună izolare a clădirilor Producția de bioenergie pentru utilizarea în cadrul exploatației Alimentare cu energie, de exemplu, instalații/ infrastructură de distribuție a energiei din surse regenerabile (către și de la exploatație), folosind biomasa și alte surse de energie regenerabilă (energie solară și eoliană, geotermală) Prelucrarea biomasei agricole pentru energie din surse regenerabile de alți actori decât exploatațiile agricole Investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile în unitatea proprie
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	Achiziționarea de mașini și utilaje, ca de exemplu, cele pentru reducerea eroziunii solului Instalații pentru tratarea apelor uzate în zona de prelucrare și comercializare

		Managementul apei, de exemplu, reciclarea apei, colectarea și tratarea apei Înființare, extindere și modernizare a infrastructurii de irigații
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	DA	Introducerea de tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	DA	Reamenajarea și construirea de clădiri pentru creșterea animalelor utilizând tehnologii noi și eficiente de reducere a emisiilor de GES Îmbunătățirea eficienței utilizării de îngrășământ (de exemplu utilizare redusă, echipament, agricultura de precizie) Îmbunătățirea structurilor de stocare a gunoii de grajd Introducerea de tehnologii noi și eficiente de reducere a poluării
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 38 Fonduri mutuale pentru fenomene climatice nefavorabile, bolile animalelor și ale plantelor, infestările cu dăunători și pentru incidente de mediu	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale	NU	

emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră		
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Articol 42 LEADER Prin Leader sunt sprijinite Strategiile de Dezvoltare Locală care pot cuprinde acțiuni finanțate conform regulilor specifice măsurilor prevăzute în program	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	DA	conform articolelor 17, 19, 20, 35
	NU	conform articolelor 14, 15, 21, 27, 28, 29, 31, 38, 51
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	DA	conform articolelor 17, 21, 28, 29, 31, 34,
	NU	conform articolelor 14, 15, 19, 20, 27, 38, 51
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	DA	conform articolelor 17, 19, 28, 35
	NU	conform articolelor 14, 15, 20, 21, 27, 29, 31, 38, 51
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	DA	conform articolelor 17, 19, 20, 21, 35
	NU	conform articolelor 14, 15, 27, 28, 29, 31, 38, 51
Modificarea cantității sau tipurilor de	DA	conform articolelor 17, 19, 20, 28, 29, 35

deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	conform articolelor 14, 15, 21, 27, 31, 38, 51
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	DA	conform articolelor 17, 19, 21, 28, 29, 35
	NU	conform articolelor 14, 15, 20, 27, 31, 38, 51
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	conform articolelor 14, 15, 17, 19, 20, 21, 27, 28, 29, 31, 35, 38, 51
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	DA	conform articolelor 20, 21
	NU	conform articolelor 14, 15, 17, 19, 27, 28, 29, 31, 35, 38, 51
Riscuri pentru sănătatea publică	DA	conform articolului 19
	NU	conform articolelor 14, 15, 17, 20, 21, 27, 28, 29, 31, 35, 38, 51

Articol 51 Asistență tehnică	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor resurse naturale, de ex. apă, soluri, minerale sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșeuri produse (solide, lichide, periculoase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșeuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	

Bunăstarea animalelor Este o măsură care se continuă din actuala perioadă de programare	DA/NU	Scurtă descriere, indicând dacă modificarea ar putea avea un efect negativ sau pozitiv asupra mediului
Dezvoltarea infrastructurii și clădirilor	NU	
Amenajarea unor terenuri noi sau zone importante pentru conservarea naturii	NU	
Modificări în consumul social de energie și în special de combustibili și deci ale emisiilor de CO ₂ și alte gaze cu efect de seră	NU	
Modificări de consum social al altor re- surse naturale, de ex. apă, soluri, minera- le sau agregate	NU	
Modificarea cantității sau tipurilor de deșuri produse (solide, lichide, pericu- loase) sau de poluanți emiși în apă, pe teren sau în aer	NU	
Modificări ale emisiilor de gaze cu efect de seră din alte surse (de ex. metan de la ferme zootehnice sau depozite de deșuri)	NU	
Schimbări semnificative ale modalităților de deplasare	NU	
Impact asupra oamenilor și comunităților, de ex. prin creșterea nivelului de zgomot, tulburărilor sau neplăcerilor	NU	
Riscuri pentru sănătatea publică	NU	